

目次

Залишся якщо кохаєш

Переглянути та купити книгу на ridmi.com.ua

✎ Про книгу

Коли Атлас обійняв Лілі під час випадкової зустрічі, вона раптом неначе повернулася до життя. Вони відчули, що хочуть бути разом. Але як на ці стосунки відреагує Райлі, який вважає Атласа винним у їхньому з Лілі розлучені? Жінка опиняється поміж двох чоловіків, одного з яких не може втратити, бо він батько їхньої доночі, а другому давно належить її серце. Та коли Атлас запрошує Лілі на побачення, вона погоджується, адже вважає, що заслуговує на щастя.

Життя не може складатися лише з роботи, судових позовів та функціонування в режимі зомбі. Але хай би якою рішучою вона була, їй доведеться захищати не лише себе, а й Еммі. Лілі треба перервати цикл домашнього насильства. Не вона понівечила Райлі, однак вона має залишитися цілісною заради дитини. Заради себе.

Від авторки зворушливого бестселера
The New York Times «Покинь, якщо кохаєш»

ЗАЙИНСЯ, ЯКЩО КОХАЕШ...

КОЛЛІН ГУВЕР

КОЛЛІН ГУВЕР

ЗАЛИШСЯ,
ЯКЩО КОХАЄШ...

Шановний читачу!

Ця книжка є продовженням роману «Покинь, якщо кохаєш» і розпочинається саме з того місця, на якому він закінчився. Найкраще за все читати «Залишся, якщо кохаєш» другою із цих книжок.

Після того як вийшов друком роман «Покинь, якщо кохаєш», я й подумати не могла, що одного дня писатиму продовження. Як і не могла уявити, що книжка матиме такий широкий попит. Я дуже вдячна всім вам — тим, кого надихнула історія Лілі, так само як мене — історія моєї матері.

Коли популярність «Покинь, якщо кохаєш» набрала обертів у тік-току, мене завалили проханнями стосовно продовження історії Лілі та Атласа. Тож як я могла відмовити спільноті, яка змінила моє життя? Цей роман написано із вдячності за вашу неосяжну підтримку, і саме тому я прагнула, щоб його було значно легше читати.

Лілі та Атлас заслуговують на це.

Сподіваюся, ви насолодитеся цією мандрівкою.

З любов'ю
Коллін Гувер

РОЗДІЛ 1. АТЛАС

На дверях запасного виходу «Bib's» червоною фарбою виведено «на волоч» — і це змушує мене подумати про матір.

Вона завжди робила паузу після першого складу, ніби це два слова. Щоразу, коли я це чую, мені кортить розсміятися, проте дитиною важко було вбачати гумор в образі, невідворотно спрямованій у мій бік.

— На... волоч, — протягує Дерін. — Мабуть, справа рук якогось підлітка. Більшість дорослих знає, як писати це слово.

— Ти здивуєшся.

Я торкаюся фарби, але вона суха. Хай чиїх рук це була справа, зробили це, напевне, одразу після зачинення вчора ввечері.

— Гадаєш, навмисне написали з помилкою? — питає він. — З натяком, що ти така вже наволоч, що одного слова на тебе замало?

— Чому ти вважаєш, що то вони про мене? Може, то про тебе чи Бреда.

— Це твій ресторан, — знявши куртку, Дерін накидає її на розбиту шибку, яку він намагається витягти з вікна. — Може, хтось із незадоволених співпрацівників.

— У мене є незадоволені співпрацівники?

На думку не спадає ніхто з персоналу, хто міг би вчинити щось подібне. Останньою я звільнив дівчину п'ять місяців тому, та й то — ми мирно розійшлися після того, як вона закінчила коледж.

— Перед тим, як ти найняв Бреда, посуд мив інший хлопець. Як його звали? Щось на кшталт мінералу або що — ну й ім'я ж у нього було!

— Кварц, — відповідаю я. — Це його прізвисько.

Давно я не згадував про того хлопця. Не думаю, що він міг би досі за щось на мене ображатися. Я звільнив його одразу після відкриття, дізнавшись, що він мив посуд, тільки якщо бачив на ньому залишки

їжі. Склянки, тарілки, прибори — усе, що поверталося на кухню із зали та на вигляд було досить чистим, — він складав простісінько на сушку.

Якби я його не звільнив, нас закрило б управління охорони здоров'я.

— Варто викликати поліцію, — радить Дерін. — Треба буде підготувати лист для страхової.

Не встигаю заперечити, як у дверях запасного виходу постає Бред, підошвами чобіт розчавлюючи друзки скла на підлозі. Він перевіряв, чи нічого не вкрали всередині.

Почухавши щетину на підборідді, він повідомляє:

— Узяли сухарики.

Нависає сповнена спантеличення пауза.

— Ти сказав «сухарики»? — перепитує Дерін.

— Ага. Забрали всі вчорашні сухарі. Здається, все інше на місці.

Я очікував геть інших новин. Якщо хтось заліз у ресторан і нічого не взяв із приладдя або інших цінних речей, то, мабуть, через голод. Такий відчай відомий мені з власного досвіду.

— Я не викликатиму поліцію.

Дерін повертається до мене:

— Чому?

— Поліція може спіймати того, хто це скоїв.

— У цьому й суть.

Витягнувши з контейнера для сміття порожню коробку, я беруся згрібати в неї скляні друзки.

— Одного разу я заліз у ресторан. Украв бутерброд з індичкою.

Тепер Бред і Дерін обидва витріщаються на мене.

— Ти був напідпитку? — питает Дерін.

— Ні. Я був голодний. Не хочу, щоб людину заарештували за крадіжку сухарів.

— Ну, добре, утім, може, харчі — то тільки початок. А раптом наступного ранку вони повернуться по приладдя? — припускає Дерін.

— Камера спостереження так і не працює?

Він місяцями дістає мене, щоб я її полагодив.

— У мене не було часу.

Забравши в мене коробку з друзками, Дерін дозбирає в неї решту.

— Тобі варто дати цьому раду, доки вони не повернулися. Дідько, вони навіть можуть спробувати вломитися сьогодні в «Corrigan's», тому що «Bib's» виявився такою легкою мішенню.

— У «Corrigan's» працює сигналізація. Та я сумніваюсь, що вони — хай це був — поглумляться над моїм новим рестораном. Просто так трапилося, ще не цілеспрямований злам.

— Ти *сподіваєшся* на це, — каже Дерін.

Я вже розтуляю рота, щоб відповісти, але мене зупиняє вхідне повідомлення. Здається, я ще ніколи не діставав телефон аж так близкавично. Побачивши, що повідомлення не від Лілі, я дещо розчаровуюся.

Я натрапив на неї цього ранку, коли бігав у справах. Це наша перша зустріч за цілих півтора року, проте Лілі запізнювалась на роботу, а я щойно одержав повідомлення від Деріна про злам. Ми трохи незgrabно попрощалися, і вона пообіцяла, що напише мені, коли дістанеться до роботи.

Уже минуло півтори години, а Лілі мовчить. Півтори години — це зовсім нічого, проте я не міг легковажити думками, які настирливо мене переконують: а раптом вона просто засумнівалася після тієї нашої п'ятихвилинної розмови на тротуарі.

Я достеменно не сумніваюся щодо своїх слів. Можливо, я дещо захопився, коли побачив, яка вона щаслива, та дізнався, що вже незаміжня. Проте кожне мое слово було щирим.

Я був готовий до цього. *Більше* ніж готовий.

Відкриваю контакт Лілі в телефоні. Упродовж цих півтора року мені так часто кортіло написати їй, проте в нашій останній розмові я залишив ініціативу за нею. Вона багато чого тоді переживала, тож я не хотів іще більше все ускладнювати.

Але тепер Лілі самотня, і з її слів здалося, ніби вона нарешті готова дати шанс нам — хай би що це було. Однак у неї було півтори години, щоб обміркувати нашу розмову, а півтори години — це більше ніж достатньо для появи сумнівів. Кожна хвилина, яка минає без вхідного повідомлення, здається цілим довбаним днем.

У мене в телефоні вона досі записана як Лілі Кінкайд, тож я редактую контактну інформацію, змінюючи її прізвище назад на Блум.

Я відчуваю, як наді мною нависає Дерін, зазираючи через плече в телефонний екран.

— Це *наша* Лілі?

Бред жвавішає.

— Він пише повідомлення Лілі?

— *Наша* Лілі? — перепитую я, спантеличений. — Ви бачилися всього раз.

— Вона досі заміжня? — питає Дерін.

Я хитаю головою.

— Ну, от і молодець, — не вгаває він. — Вона була вагітна, чи не так?

Хто в неї народився? Хлопчик чи дівчинка?

Я не хочу говорити про Лілі, бо говорити наразі нема про що. Не хочу роздмухувати того, чого може й не бути.

— Дівчинка, і це останнє запитання, на яке відповідаю. — Я звертаюся до Бреда: — Тео сьогодні прийде?

— Сьогодні четвер. Прийде.

Я заходжу в ресторан. Якщо я й говоритиму з кимось про Лілі, то тільки з Тео.

РОЗДІЛ 2. ЛІЛІ

У мене досі тримтять руки, хоча минуло вже майже дві години після випадкової зустрічі з Атласом. Не розумію, тремчу я від хвилювання чи від того, що так і не встигла поїсти від початку робочого дня. Я ледве знаходжу п'ять секунд спокою, аби оговтатися від ранкових подій, не кажучи вже про те, щоб з'їсти сніданок, який принесла із собою.

Чи справді це трапилося? Чи справді я поставила Атласові низку запитань настільки незgrabних, що мені буде ніяково через них ще наступного року?

Але він не був на вигляд незgrabним. Здавалося, він дуже зрадів зустрічі зі мною, а коли мене обійняв — ніби якась частина мене, яка дрімала, раптом повернулася до життя.

Однак це перша моя перерва — щоб збігати в туалет, і коли я щойно поглянула на себе в дзеркало, мені захотілося розревітися. Уся в плямах, на сорочці розмазане морквяне пюре, а лак злущується ще, мабуть, із січня.

Не те щоб Атлас очікує чи хоче досконалості. Просто я так часто уявляла собі, як натраплю на нього, але жодна із цих фантазій не передбачала випадкової зустрічі одного метушливого ранку за пів години після того, як я постала мішенню для замазаних у дитячому харчуванні рученят одинадцятимісячного немовляти.

Він був такий гарний на вигляд. Так добре пахнув.

А я, напевне, пахну грудним молоком.

Я така розгублена від гадки, до чого може привести наша випадкова зустріч, що цього ранку мені знадобилося вдвічі більше часу, аніж зазвичай, щоб організувати все для водія з доставки. Я навіть не перевірила, чи є на сайті нові замовлення. Востаннє поглядаючи на себе в дзеркало, я бачу тільки виснажену, загнану самотню матір.

Виходжу з туалету та повертаюся до прилавка. Витягуючи з принтера аркуш замовлення, я беруся формувати картку. Мені ще ніколи не було так потрібно відволіктися, тож я радію, що зранку маю багато роботи.

Замовили букет троянд для Грети від Джонатана. Із запискою: «Вибач за вчорашнє. Ти мені пробачиш?»

Я важко зітхаю. Найменше полюбляю складати букети-вибачення. Мені подумки ніяк не вдається позбутися запитання про те, за що саме вибачаються. Він не прийшов на побачення? Пізно повернувся додому? Вони посварилися?

Він її вдарив?

Іноді мені хочеться записати номер телефону місцевої служби підтримки жертв домашнього насильства на картці, проте доводиться нагадувати собі, що не кожне вибачення стосується таких самих жахливих учинків, перепрошування за які доводилося чути мені. Може, Джонатан — то Гретин друг і намагається підбадьорити її. Може, він її чоловік і вдався до якогось жарту, зайшовши надто далеко.

Хай там який привід для квітів, але я сподіваюся, він хороший. Поміщаю записку в конверт і чіпляю до букета. Поклавши букет на полицю для доставки, я витягаю аркуш наступного замовлення — аж ось надходить повідомлення.

Я хапаю телефон так швидко, ніби повідомлення зникне, якщо не прочитаю його протягом трьох секунд. Поглянувши на екран, я зінчуєсь. Воно не від Атласа, а від Райлі.

Їй можна картоплю фрі?

Я хутенько відповідаю: *М'яку.*

Гучно кидаю телефон на прилавок. Не хочу, щоб вона їла картоплю фрі надто часто, проте Райлі бере її один-два дні на тиждень, тож я стараюся, аби зі мною вона харчувалася поживніше.

Добре було не думати про Райлі протягом кількох хвилин, але про його існування нагадало це повідомлення. І поки він існує, боюся, усякі стосунки — навіть дружні — між мною та Атласом існувати *не* можуть. Якщо я стану зустрічатися з Атласом, як до цього поставиться Райлі? Як він поводитиметься, якщо колись їм доведеться бути поряд один з одним?

Можливо, я забігаю наперед.

Я дивлюся на телефон, міркуючи, що сказати Атласові. Я пообіцяла йому, що напишу повідомлення після відчинення крамниці, проте клієнти вишикувалися в чергу ще до початку робочого дня. А тепер от Райлі надіслав повідомлення, і я пригадала, що він теж існує в цьому сценарії, і через це засумнівалася, чи взагалі варто писати Атласові.

Відчиняються вхідні двері — то нарешті прийшла Люсі, моя співпрацівниця. Вона завжди здається такою зібраною, навіть коли перебуває у вочевидь кепському настрої.

— Доброго ранку, Люсі!

Відкинувши волосся з чола, Люсі ставить сумочку на прилавок і зітхає:

— А чи добрий він?

Зранку Люсі не в найлішому гуморі. Саме тому ми із Сереною, іншою моєю колегою, зазвичай працюємо за прилавком принаймні до одинадцятої, поки Люсі складає букети в підсобці. Вона стає значно привітнішою до клієнтів, якщо випиває щонайменше п'ять філіжанок кави.

— Я щойно дізналася, що наші розсаджувальні картки так і не доставили, адже їх зняли з виробництва, а тепер уже запізно замовляти нові. А весілля менше ніж за місяць.

В організації весілля Люсі так багато всього пішло не так, що я навіть міркую, чи не порадити їй від нього відмовитися. Проте я не забобонна. Сподіватимемося, вона теж.

— Саморобні розсаджувальні картки — це стильно, — припускаю я. Люсі закочує очі.

— Ненавиджу все, що виготовлено своїми руками, — буркоче вона.

— Я тепер і весілля не хочу. Здається, ми його організовуємо довше, ніж зустрічалися. — *Бо так і є.* — Може, скасуємо все та поїдемо у Вегас. Ви ж от побралися таємно? Ти не шкодуєш про це?

Не знаю, з відповіді на яке запитання розпочати.

— Як це ти ненавидиш усе, що виготовлено своїми руками? Ти працюєш у квітковій крамниці. А я розлучена, тож, звісно, що шкодую.

— Я передала їй невеличкий стос замовлень, до яких у мене ще не дійшли руки. — Але було прикольно, — визнала я.

Люсі йде в підсобку та береться за решту замовлень, а я повертаюся до роздумів про Атласа. *Та Райлі*. І кінець світу, який настає щоразу, коли ці двоє зустрічаються в моїх думках.

Гадки не маю, як усе це має працювати. Коли ми з Атласом перестрілися, усе інше, зокрема Райлі, ніби відсунулося на другий план. Але тепер думки про Райлі знову лізуть мені в голову. Не так, як я раніше переймалася думками про нього, а радше як перепона на дорозі. Моє особисте життя нарешті вийшло на пряму, без вибоїн чи вигинів, переважно за рахунок його майже півторарічної відсутності, проте зараз здається, що попереду сама лише пагориста місцевість, перешкоди та скелі.

Чи воно того варте? Звісно, *Атлас* того вартий.

Але чи варті того *ми*? Чи варті наші потенційні стосунки стресу, який вони неминуче принесуть у всі царини моого життя?

Я давно не почувалась аж так суперечливо. Одна частина мене прагне зателефонувати Алісі та розповісти про зустріч із Атласом, але я не можу. Вона знає про почуття, що їх досі має до мене Райлі. Вона знає, як він почуватиметься, щойно на обрії вирине Атлас.

З мамою поговорити не можу — бо вона моя мама. Дарма що ми останнім часом зблизилися, я ніколи не зможу вільно говорити з нею про своє особисте життя.

Є тільки одна жінка, з якою мені комфортно розмовляти про Атласа.

— Люсі?

Вона виходить із підсобки, витягуючи з вуха навушник.

— Я тобі потрібна?

— Можеш мене ненадовго підмінити? Треба вибігти в справах. Повернуся за годину.

Люсі стає за прилавок, а я хапаю свою сумочку. Тепер, коли в мене є Емерсон, я маю не так багато часу, тож іноді протягом робочого тижня вихоплюю годинку-дві, коли мене може хтось підмінити в крамниці.

Буває, мені хочеться побути наодинці зі своїми думками — а це неможливо зробити в присутності дитини, адже, навіть коли вона

спить, я перебуваю в режимі мами. А на роботі постійно тривають замовлення, тож я зрідка можу видобути кілька хвилин, коли мене ніхто не чіпає.

Як виявилось, посидіти наодинці в машині, увімкнувши музику та, можливо, прихопивши десерт із «The Cheesecake Factory»¹, буває достатньо, щоб розібрatisя у своїх думках.

Припаркувавшись на місці з видом на Бостонську гавань, я відкидаю крісло та беру блокнот і ручку, які прихопила з собою. Не знаю, чи допоможе це так само, як іноді допомагає десерт, але я мушу якимось чином вивільнити свої думки, як робила раніше. Такий метод ставав у пригоді, коли треба було акуратно розкласти все по поличках. Але зараз я лише сподіваюся, що він допоможе втримати на місці самі полички.

Люба Еллен!

Здогадайся-но, хто повернувся?

Я

Та Атлас.

Ми обоє.

Я зустріла його на вулиці цього ранку, коли ми з Еммі прямували до Райлі. Я була така рада побачити Атласа. У цій зустрічі було щось заспокійливе, ми дізналися про життя одне одного, а втім розійшлися дещо ніяково. У нього щось трапилося в ресторані, а я поспішала — треба було встигнути відчинити крамницю. Ми попрощалися, а я пообіцяла, що напишу йому.

Я хочу написати йому. Особливо тому, що зустріч нагадала, як я скучила за відчуттям, яке огортає мене поряд із ним.

Я не розуміла, якою самотньою почувалася, аж до тих кількох хвилин, які провела з ним цього ранку. Але від моменту розлучення з Райлі... ой, зачекай.

Оце так! Я ж тобі не розповідала про розлучення.

Я надто довго тобі не писала. Дозволь-но надолужити.

Я вирішила, що напевно піду від Райлі після народження Еммі. Я попросила в нього розлучення одразу після того, як вона народилася. Я

якщо Атлас Корріган повернеться в мое життя — Райлі це неминуче дратуватиме.

От якби ти могла підказати мені, що робити. Чи варто пожертвувати гарантованим щастям заради уникнення проблеми, яку неодмінно спричинить присутність Атласа?

Чи залишиться в моєму серці назавжди діра-у-формі-Атласа, якщо я не дам йому нагоди її заповнити?

Він чекає на мое повідомлення, але, гадаю, мені треба більше часу на роздуми. Навіть не знаю, що написати. Не знаю, що робити.

Коли знатиму — я тебе повідомлю.

Лілі

1 «Фабрика чизкейків» (англ.) — популярна в США мережа, що спеціалізується на чизкейках та інших десертах. (Тут і далі прим. пер.)

РОЗДІЛ 3. АТЛАС

— Ми нарешті сягнули берега? — питає Тео. — Ти справді їй це сказав? Уголос?

Я змічено соваюся на дивані.

— У юнацтві наші стосунки зав'язалися на мультику «У пошуках Немо».

— Ти процитував мультик. — Тео театрально закочує очі. — Проте це не допомогло. Після вашої випадкової зустрічі минуло понад вісім годин, а вона досі тобі не написала.

— Може, вона зайнята.

— А може, ти перестарався, — мовить Тео, нахилившись уперед. Він стискає долоні між колін та розпочинає спочатку. — Ну, гаразд, і що було після твоїх солодощавих коментарів?

Він мене не жаліє.

— Нічого. Нам обом треба було на роботу. Я спітав, чи є в неї мій номер, вона відповіла, що знає його напам'ять, а потім ми попро...

— Стривай-но, — уриває мене Тео. — Вона знає твій номер напам'ять?

— Скидається на те.

— Гаразд. — У його голосі промайнула надія. — Це вже щось. Нині ніхто не запам'ятує номери телефонів.

Я теж про це подумав, водночас міркуючи, чи не запам'ятала вона мій номер з іншої причини. Коли я записав його та поклав у чохол її телефона — то було з перестороги, на крайній випадок. Можливо, вона боялася, що він їй знадобиться, тож вирішила його запам'ятати з інших міркувань, непов'язаних зі мною.

— То що мені робити? Написати їй? Зателефонувати? Чекати, доки вона сама вийде на зв'язок?

— Минуло вісім годин, Атласе. Заспокойся.

Від порад Тео в мене голова йде обертом.

— Ще дві хвилини тому ти натякав, що вісім годин без повідомлення

— це надто довго. А тепер ти радиш мені заспокоїтися?

Тео знизує плечима й відштовхується від мого столу, крутнувшись на стільці.

— Мені дванадцять. У мене навіть мобільного телефона нема, а ти очікуєш моєї думки щодо правил ввічливості в листуванні?

Мене дивує відсутність у Тео мобільного. Бред не здається суворим батьком.

— Чому в тебе нема телефона?

— Тато говорить, що буде, коли мені виповниться тринадцять. Ще два місяці, — сприкreno відповідає хлопець.

Пів року тому Тео став приходити до ресторану після школи кілька разів на тиждень, коли Бред здобув підвищення. Мені Тео розповів, що хоче стати психотерапевтом, коли виросте, тож я дозволяю йому вправлятися на мені. Спочатку ці розмови були для його користі, проте згодом мені стало здаватись, що користь від них є тільки мені.

Бред, шукаючи сина, зазирає до мого кабінету.

— Ходімо. Атласові треба працювати.

Жестом він запрошує Тео підвистися, але той лише далі крутиться собі на моєму офісному стільці.

— Це Атлас мене покликав. Йому була потрібна порада.

— Мені не зрозуміти, що тут відбувається, — говорить Бред, вказуючи на мене з Тео. — Яку пораду може тобі дати мій син? Як ухилитися від хатніх справ і виграти у грі «Майнкрафт»?

Тео підводиться, звівши руки над головою.

— Узагалі щодо дівчат. До того ж, тату, у «Майнкрафті» перемога не головне. Це гра типу «пісочниця»². — Виходячи з кабінету, Тео повертається до мене. — Просто напиши їй.

Він говорить це так, ніби то очевидно. Може, так воно і є.

Бред висмикує Тео від дверей.

Я знову сідаю у свій офісний стілець, не зводячи очей з телефона.

Може, вона запам'ятала неправильний номер.

Знайшовши Лілі в адресній книзі, я вагаюся. Можливо, Тео має рацію. Може, сьогодні зранку я перестарався. Зустрівшись випадково, ми обмінялися лише кількома словами — але ті слова були сповнені змісту та наміру. Можливо, це її і налякало.

Або... можливо, я маю рацію, і вона запам'ятала неправильний номер.

Мої пальці здійняті над клавіатурою. Я хочу написати Лілі, проте не хочу тиснути на неї. Однак ми обоє знаємо, що життя кожного з нас склалося б зовсім інакше, якби я не припустився численних помилок у минулому.

Кілька років я намагався знайти виправдання, чому моє життя не є досить хорошим, щоб у ньому була Лілі, але для неї завжди було місце. Ідеальне місце. І цього разу я не збираюся її відпускати, не доклавши трохи більше зусиль зі свого боку. Розпочну з того, що переконаюся, чи в неї мій правильний номер.

Був радий тебе бачити, Лілі.

Я чекаю, чи відповість вона. Коли на екрані з'являються три крапки, я завмираю в очікуванні.

І я тебе.

Витріщаюся на її відповідь надто довго, сподіваючись, що за нею з'явиться щось інше. Але нічого нема. Це все.

Лише три слова, але я читаю поміж рядків.

Зазнавши поразки, зітхаю і кидаю телефон на стіл.

² Жанр відеогор, у якому гравці створюють, видозмінюють або руйнують своє оточення або середовище, за аналогією до дитячої пісочниці.

РОЗДІЛ 4. ЛІЛІ

Наша з Райлі ситуація стала незвичайною після народження Емерсон. Не думаю, що багато пар подає документи на розлучення одночасно з підписанням свідоцтва про народження спільної дитини.

Хай там як я була розчарована Райлі через те, що він змусив мене здобутися на рішення про розірвання шлюбу, я не хотіла створювати перешкод у його спілкуванні з доњкою. Я щосили йду йому назустріч, адже в нього такий напружений графік. Іноді я навіть відвожу її в обід до нього на роботу.

У Райлі був ключ від моєї квартири ще до народження Емерсон. Я дала йому ключі, бо жила сама й переймалася: а раптом, коли розпочнуться пологи, він не зможе зайти у квартиру. Утім після народження доњки він так і не повернув ключ, хоч я і збиралася його про це попросити. Іноді він користується ключем, коли має пізню операцію, що буває зрідка, і проводить зранку додатковий час із Еммі, коли я йду на роботу. Тому я не просила, щоб він повернув ключ. Але останнім часом він користується ключем, коли приводить Еммі додому.

Райлі написав мені перед самим зачиненням крамниці й повідомив, що Еммі втомилася, тож він привезе її до мене та вкладе спати. Останнім часом він так часто користується ключем, що я замислилася, чи лише з Еммі він прагне проводити більше часу.

Коли я врешті-решт дістаюся домівки, вхідні двері не замкнено. Райлі на кухні. Почувши, як зачиняються вхідні двері, він зводить на мене погляд.

— Я прихопив поїсти, — говорить він, піднімаючи в руці пакет із мого улюблена тайського ресторану. — Ти ж, либонь, не вечеряла?

Мені це не подобається. Він тут дедалі більше влаштовується. Але я вже емоційно виснажена за день, тож хитаю головою і вирішую поговорити про це іншим разом.

— Ні, не вечеряла. Дякую.

Ставлю сумочку на стіл і прямую кухнею до кімнати Еммі.

— Я щойно її вклав, — попереджає Райлі.

Зупинившись біля дверей дитячої, я прикладаю до них вухо. Тихо, тож я задкую назад до кухні, намагаючись не збудити дитини.

Через свою коротку відповідь Атласові я почиваюся жахливо, проте зустріч із Райлі лише підживлює мої побоювання. Як я можу розпочинати якісь стосунки з кимось іншим, якщо мій колишній приносить мені вечерю та має ключ від моєї квартири?

Мені варто визначити чіткі межі з Райлі, перш ніж розпочинати навіть думати про щось із Атласом.

З моєї настільної полички для вин Райлі вибирає пляшку червоного.

— Не проти, якщо я відкоркую?

Накладаючи в тарілку пад тай³, я знизу плечима:

— Авжеж, тільки я не питиму.

Райлі ставить пляшку назад і вирішує натомість випити чаю. Я дістаю з холодильника воду, ю ми обое сідаємо за стіл.

— Як вона поводилася сьогодні? — питую я його.

— Трохи комизилася, але в мене було багато справ. Гадаю, просто втомилася, тому що я без упину саджав її в дитяче крісло та витягав звідти. Вона поводилася краще, коли ми приїхали до Аліси.

— Коли в тебе вихідний? — питую я.

— Не знаю. Я тебе повідомлю.

Нахилившись уперед, Райлі витирає щось із моєї щоки. Я трохи морщуся, але він того не помічає. Або вдає, що не помічає. Не впевнена, чи Райлі усвідомлює мою негативну реакцію, яка настає щоразу, коли його рука наближається до мене. Знаючи Райлі, можу припустити, що він подумав, ніби я зморщилася, бо відчула «іскру».

Після народження Еммі бували моменти, коли я відчувала іскру між нами. Коли він казав або робив щось приемне чи колисав Еммі, співаючи, я відчувала, як усередині клекоче знайоме бажання до Райлі. Але щоразу мені якимось чином вдавалося зібратися на силі. Одного поганого спогаду достатньо, щоб притлумити мінливі відчуття, які виникають у мене в його присутності.

Так, було нелегко, але нарешті ці відчуття відступили назавжди.

Я пояснюю це отим списком причин до розлучення з ним, що його я склада. Іноді, коли Райлі йде, я прямую до спальні та перечитую список, аби переконатися, що такий устрій — найліпший для нас усіх.

Чи то, може, не *саме* *такий* устрій. Я не проти, щоб він повернув мені ключ.

Занісши вчоргове виделку з локшиною, я чую приглушений звук повідомлення в сумочці. Кинувши виделку, я швиденько дістаю телефон, випереджаючи Райлі. Не те щоб він читав мої повідомлення, але найменше мені зараз хотілося б, щоб він вдавав ввічливість, передаючи мені телефон. Він може побачити, що повідомлення від Атласа, а я не готова до бурі, яку це може спричинити.

Утім повідомлення не від Атласа, а від моєї мами. Вона надіслала фото Еммі, які зняла раніше цього тижня. Поклавши телефон, я повертаюся до локшини, але Райлі впритул дивиться на мене.

— Це мама, — кажу я.

Навіть не знаю, чому це пояснюю — я не повинна перед ним звітувати, але мені не подобається, як він на мене витріщається.

— А ти *сподівалася*, що то буде хтось інший? Ти хіба що не пролетіла над столом, аби взяти телефон.

— Та ні.

Я ковтаю. Райлі далі витріщається. Уявлення не маю, як йому вдається бачити мене наскрізь, проте, певно, він знає, що я брешу.

Навертаючи локшину на виделку й напружуючи щелепи, Райлі опускає очі в тарілку.

— Ти з кимось зустрічаєшся?

Тепер його голос звучить інакше.

— Не те щоб це тебе стосувалось, але ні.

— Я й не кажу, що мене це стосується. Це так, розмову підтримати.

Я не відповідаю, бо це брехня. Жоден чоловік, який нещодавно став колишнім, не питатиме ексдружину, чи зустрічається вона з кимось, щоб «підтримати розмову».

— Гадаю, нам варто якось улаштувати серйознішу розмову на цю тему, — говорить Райлі. — До того, як ми знайомитимемо Емерсон із

кимось. Можливо, домовитись про «правила гри».

Я киваю.

— Як на мене, «правила гри» потрібні ще з низки питань.

Він мружиться.

— Як-от?..

— Ключ від моєї квартири. — Я глитаю. — Хочу, щоб ти його повернув.

Райлі стойчно зберігає зоровий контакт, а потім відповідає, витираючи рота:

— Я вже й не можу вкласти доњку спати?

— Це зовсім не те, що я маю на увазі.

— Ти ж бо знаєш, Лілі, у мене шалений графік. Я й так ледве встигаю її побачити.

— А я й не кажу, що хочу, аби ти її рідше бачив. Просто поверни мені ключ. Мені важливе моє приватне життя.

Вираз обличчя Райлі стає напруженим. Я його засмутила. Я ж знала, що станеться саме так, але він перебільшує. Це аж ніяк не стосується обсягу часу, який він проводить з Еммі. Я лише хочу, щоб у нього не було доступу до моєї домівки. Я ж не просто так з ним роз'їхалася та розлучилася.

Це не така вже величезна зміна, проте — потрібна. Інакше ми назавжди загрузнемо в цьому ненормальному ритмі.

— Тоді я залишатиму її на ніч у себе, — говорить Райлі дуже впевнено, водночас змірюючи мене поглядом в очікуванні реакції.

Я знаю, що він відчуває тривогу, яка раптом накриває мене.

Відповідаю спокійним тоном:

— Мабуть, я до цього не готова.

Райлі з гуркотом кидає виделку на тарілку.

— Можливо, нам варто переглянути домовленість щодо опіки.

Ці слова розлютовують мене, але в якийсь спосіб мені вдається приборкати гнів. Підвівши, я прибираю за собою тарілку.

— Серйозно, Райлі? Я прошу повернути мені ключ від моєї квартири, а ти мені погрожуєш судом?

Ми досягли цієї домовленості, але зараз він поводиться так, наче це я від неї виграю, а не він.

Райлі знає: після всього того, що він мені заподіяв, я могла просити в суду одноосібної опіки. Я в біса ніколи навіть не доводила до його арешту. Міг би подякувати за мою щедрість.

Зайшовши на кухню, я ставлю тарілку й хапаюся руками за край стільниці, опускаючи голову. *Заспокойся, Лілі. Це лише його реакція.*

Я чую, як Райлі жалісно зітхасе, а потім теж заходить до кухні й спирається на стільницю, поки я мию тарілку.

— Можеш бодай зорієнтувати мене? — тепер він говорить тихіше. — Коли я зможу залишати її на ніч?

Притулившись стегном до қухонної шухляди, я повертаюся до нього.

— Коли вона говоритиме.

— Чому саме тоді?

Терпіти не можу, коли він змушує говорити це вголос.

— Щоб вона могла розповісти мені, якщо що-небудь станеться, Райлі.

Коли зміст моїх слів доходить до нього, Райлі закушує нижню губу й ледве помітно киває. По тому, як у нього на ший напружується вени, я бачу, що він розчарований. Витягнувши з кишені зв'язку ключів, він знімає ключ від моєї квартири. Кинувши його на стіл, Райлі йде.

Коли він бере куртку та зникає за дверима, на мене спадає знайоме відчуття провини, що розливається грудьми. Провини разом із ваганнями на кшталт: «Чи не надто я з ним сувора?» та «А раптом він справді змінився?».

Відповіді на ці запитання мені відомі, але іноді непогано їх собі нагадати. Я йду до спальні та беру список, що лежить у скриньці з прикрасами.

- 1) Він дав тобі ляпаса, бо ти сміялася.
- 2) Він зіштовхнув тебе зі сходів.
- 3) Він укусив тебе.
- 4) Він намагався примусити тебе до сексу.
- 5) Це через нього тобі наклали шви.

- 6) Твій чоловік неодноразово завдавав тобі тілесних ушкоджень. Це повторювалося б знову і знову.
- 7) Ти зробила це заради своєї доночі.

Я проводжу пальцями по татуюванню на плечі, відчуваючи маленькі шрами, які лишилися від його зубів. Якщо Райлі заподіяв мені усе це на піку наших взаємин, то на що він здатний у моменти, коли наші стосунки були б не на висоті?

Згорнувши папірець, я кладу його назад до скриньки — до наступного разу, коли мені знадобиться нагадування.

[3](#) Страва тайської кухні на основі локшини з овочами.

РОЗДІЛ 5. АТЛАС

— Це напевне умисно, — каже Бред, споглядаючи графіті.

Позавчора хтось поглумився над «Bib's», а вчора вони не оминули мій найновіший ресторан. У «Corrigan's» вибито два вікна, а на дверях запасного виходу фарбою виведено ще одне «повідомлення».

«Тобі атас».

Прибрали з моєї імені одну літеру, вони перетворили його на погрозу. Відчуваю, як мені кортить засміятися через таку кмітливість, проте цього ранку в мене не залишається сил для веселощів.

Попередня витівка вандалів мене ледве зачепила. Не знаю, чи то було через випадкову зустріч із Лілі й піднесений настрій, але сьогодні я прокинувся з нав'язливою думкою, що вона мене уникає. Відповідно, акт вандалізму в моєму найновішому ресторані відчувається гостріше.

— Піду перегляну запис камер спостереження.

Я сподіваюся, що зможу побачити там щось обнадійливе. Я досі не вирішив, чи звертатимуся в поліцію. Можливо, якщо це хтось із моїх знайомих, я зумію принаймні спочатку поговорити з ним, перш ніж заявляти про злочин.

Бред прямує за мною до кабінету. Увімкнувши комп'ютер, я запускаю програму відеоспостереження. Гадаю, Бред відчуває, що я засмучений, адже не мовить ані слова, поки я протягом кількох хвилин шукаю потрібний запис.

— Ось воно, — говорить він, вказуючи на нижній лівий кут екрана.

Пригальмовую швидкість відео настільки, щоб ми могли розгледіти постать.

Я натискаю на «програш», і ми обидва спантеличено спостерігаємо за тим, що відбувається на екрані. На сходах запасного виходу хтось нерухомо лежить. Ми проглядаємо відео протягом півтори хвилини, а

потім я відмотую назад. Згідно зі вказаним у записі часом, цей хтось пролежав там понад дві години. Без ковдри в жовтневу бостонську ніч.

— Він тут *спав*? — дивується Бред. — Напевно, не надто побоюючись, що його піймають.

Я перемотую запис іще, аж до того моменту, коли «хтось» уперше з'являється в кадрі на початку другої ночі. Темно, тож розгледіти обличчя важко, але «хтось» на вигляд зовсім юний. Більше скидається на підлітка, ніж на дорослого.

Цей «хтось» нишпорить протягом кількох хвилин у смітнику, смикає ручку дверей, а тоді, діставши балончик фарби, залишає кмітливе повідомлення.

Потім намагається вибити вікна цим самим балончиком, проте в «Corrigan's» шибки потрійні, тож йому це зрештою набридає або ж він утомлюється від безуспішних спроб пробити дірку, через яку можна пролізти всередину, як це було в «Bib's». Тоді він умощується на сходах і засинає.

Перед самим сходом сонця він прокидається, озирається навколо та йде собі геть, наче нічого й не сталося.

— Ти його впізнаєш? — питает Бред.

— Ні. А ти?

— І я ні.

Я ставлю відео на паузу на тому моменті, коли постать можна найкраще розгледіти, проте зображення зернисте. На ньому джинси й чорна толстовка, а капюшон затягнуто так щільно, що волосся не видно.

Жоден із нас не зміг би впізнати цієї людини, якби ми побачились наживо. Зображення надто розмите, і «хтось» жодного разу не подивився прямо в камеру. Поліції цей запис нічого не дастъ.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

Рекомендована література

[Молоко і мед](#)

Перейти до категорії
Художня література

купити